

SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Jóváhagyta:

Dr. Kincses Áron,

a Központi Statisztikai Hivatal elnöke

Tartalomjegyzék

Küldetésnyilatkozat	3
A. Általános rész	5
B. A Könyvtár tevékenysége	8
C. A Könyvtár szervezete	10
D. A Könyvtár ellenőrzési rendszere	22
Melléklet: A Könyvtár szervezeti felépítésének ábrája	24

Küldetésnyilatkozat

A Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár (a továbbiakban: Könyvtár) köteles példányra jogosult, közművelődési feladatokat is ellátó, az Országos Dokumentumellátási Rendszer (a továbbiakban: ODR) keretében szolgáltató országos szakkönyvtár. A Könyvtár – az Országos Széchényi Könyvtárral együttműködve – ellátja a könyvkiadásra vonatkozó országos statisztikai számbavétel feladatait.

A Könyvtár a hazai statisztikatudomány alapvető szakirodalmi információs bázisa. A Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) kiadványaival, a teljesség igényével beszerzett hazai és a döntően a nemzetközi cserekapcsolatok keretében beérkezett külföldi dokumentumokon alapuló gyűjteményével, történeti kutatásaival, publikációival, szakirodalmi összeállításával és kutatástámogató szolgáltatásaival a hazai statisztikatudomány és társadalomtörténet-írás fejlődésének előmozdítása, illetve ezek eredményeinek minél szélesebb körben történő megismertetése érdekében tevékenykedik.

A nagyközönség kulturális igényeinek kielégítését, az élethosszig tartó tanulást és a fiatal korosztályok olvasóvá nevelését gazdag, kölcsönözhető dokumentumállományával és változatos programkínálattal segíti elő.

A Könyvtár tevékenységének legfontosabb területei

országos szakkönyvtárként:

- a hazai statisztikatudomány szakirodalmi információs bázisának folyamatos fejlesztése, ennek érdekében a külföldi szakirodalmi cserekapcsolatok ápolása,
- a statisztikával kapcsolatos tudományos és gyakorlati információs igények naprakész kielégítése,
- a könyvtári állomány korszerű számítógépes feltárása,
- statisztikatörténeti és történeti statisztikai kutatások végzése és tudományos igényű kiadványok készítése a hazai statisztikai tudomány és gyakorlat fejlődésének elősegítése érdekében,
- a statisztika és határtudományai körében a könyvtári állományon alapuló összeállítások, tanulmányok, bibliográfiák folyamatos megjelentetése,

- külföldi és hazai szakkönyvtárakkal és tudományos intézményekkel való hatékony együttműködés elősegítése,
- a kötelezpéldány-szolgáltatáson alapuló kötelezettségével összefüggésben részvétel a könyvkiadásra vonatkozó országos könyvstatisztikai adatfelvételben;

köteles példányra jogosult, közművelődési feladatokat is ellátó könyvtárként:

- állománya és kötelezpéldány-jogosultsága alapján a legszélesebb olvasói igények kielégítése,
- a teljes, komplex könyvtári munkafolyamat naprakész megszervezése a leghatékonyabb könyvtári információszolgáltatások kialakítása és továbbfejlesztése érdekében,
- könyvtári együttműködés kialakítása hazai közgyűjteményekkel és tudományos intézményekkel;

az ODR keretében szolgáltató könyvtárként:

- a könyvtárhasználók számára a könyvtári dokumentumok hozzáférhetőségének biztosítása az országos lelőhely-nyilvántartás segítségével,
- a gyűjteményében lévő dokumentumok bejelentése az országos lelőhely-nyilvántartásba a szolgáltatásukra vonatkozó előírásokkal együtt,
- gondoskodás a könyvtárközi dokumentumszolgáltatás korszerű eszközökkel történő működtetéséről, folyamatosságáról és minőségének biztosításáról, továbbá a szolgáltatás adatainak előírt nyilvántartásáról.

A Könyvtár szervezetének és működésének rendjét a következők szerint állapítom meg.

A.

Általános rész

- 1. A Könyvtár alapításának időpontja: 1867. március 10.**
- 2. A Könyvtár adatai**
 - 2.1. A Könyvtár létrehozásáról a Földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi Minisztérium 745/1867. számú ügyirata rendelkezik.
 - 2.2. A Könyvtár nyilvántartási számai:
Államháztartási azonosító szám (ÁHTI): 040134
Törzsszám (PIR): 302711
 - 2.3. Alapító okirat kelte: 2025. március 19.
Az Alapító okirat azonosítója: a KSH elnökének KSH/10-4/2025. számú okirata
 - 2.4. A Könyvtár neve: Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár
 - 2.5. A név rövidített formája:
 - KSH KönyvtárIdegen nyelvű megjelölése:
 - angol nyelven: Hungarian Central Statistical Office Library
 - német nyelven: Statistisches Zentralamt Bibliothek
 - francia nyelven: Office Central de Statistique Bibliothèque
 - 2.6. Székhelye: 1024 Budapest, Keleti Károly u. 5.
 - 2.7. Levélcím: 1024 Budapest, Keleti Károly u. 5.
Postacím: 1525 Budapest, Pf. 10
 - 2.8. Azonosító számjelei:
 - a) statisztikai számjele: 15302717-9101-312-01
 - b) bankszámlaszáma: 10032000-01456215-00000000
 - c) adószáma: 15302717-2-41

2.9. Hivatalos bélyegzője: körbélyegző Magyarország címerével, a köriratban: Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár. A bélyegző használatára a Könyvtár főigazgatója, valamint a főigazgató által felhatalmazott személy jogosult hivatalos ügyek és levelezések hitelesítésére.

2.10. Emblémája:

2.11. Munkavégzési helyek:

- Könyvtár: 1024 Budapest, Keleti Károly u. 5.
- Törökbálinti DEPO Könyvraktár: 2046 Törökbálint, Hosszúrét 062/91 hrsz.

2.12. Gazdasági társaságban való részvétel: nincs

2.13. A Könyvtár vállalkozási tevékenységet nem folytat.

2.14. Általános forgalmiadó-alanyiség:

A Könyvtár áfakörbe tartozó adóalany.

2.15. Az egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján vagyonnyilatkozat tételére köteles a főigazgató, a főigazgató-helyettes, és a Könyvtár azon munkavállalója, aki közbeszerzési eljárás vagy feladatai ellátása során költségvetési pénzeszközök felett, továbbá a 2007. évi CLII. törvény 3. § (3) bekezdés e) pontjában meghatározott személy, aki az állami vagyonnal való gazdálkodás tekintetében – önállóan vagy testület tagjaként – javaslattételre, döntésre vagy ellenőrzésre jogosult.

A vagyonnyilatkozat-tétellel összefüggésben a további részletes szabályokat külön főigazgatói utasítás rögzíti.

3. A Könyvtár jogállása

3.1. A Könyvtár költségvetési szerv, amelynek a KSH és a Könyvtár közötti munkamegosztási megállapodásokban meghatározott gazdálkodási, valamint rendszertехnikai feladatait a KSH és a Könyvtár közösen látja el.

A Könyvtárhoz más költségvetési szerv nem kapcsolódik.

A költségvetés tervezésével és végrehajtásával kapcsolatos különleges előírás nincs.

3.2. A Könyvtár fenntartója és irányító szerve a KSH. A Könyvtár feletti irányítási jogkört a KSH elnöke látja el.

3.3. A Könyvtár ágazati felügyeletét a mindenkori kultúráért felelős miniszter látja el, aki a szolgáltató könyvtárak kötelezettségeinek teljesítését a könyvtári szakfelügyelet keretében ellenőrzi.

4. Vagyongkezelés

A vagyongkezelésért felelős szervezeti egység megnevezése:

A Könyvtár Gazdasági Osztályának hatáskörébe tartozik a Könyvtár mindazon vagyongkezelési feladatainak ellátása, melyekről a KSH és a Könyvtár közötti 3.1. pontban meghatározott megállapodások a KSH által elvégzendő feladatként nem rendelkeznek.

A vagyongkezeléssel kapcsolatos részletes szabályokat a Gazdasági Osztály ügyrendje határozza meg.

5. A könyvtári rendszerben elfoglalt helye

5.1. Szakmai besorolása: országos szakkönyvtár.

5.2. Működési köre: országos.

Jogszabályban meghatározott közfeladata: országos szakkönyvtári tevékenység a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján.

Jogosultságai:

- egy teljes kötelespéldány-sorra jogosult könyvtár,
- közművelődési feladatokat is ellátó könyvtár,
- ODR-ben szolgáltató könyvtár.

B.

A Könyvtár tevékenysége

6. A Könyvtár tevékenysége

6.1. Az ellátandó alaptevékenységek:

- a hazai statisztikatudomány szakirodalmi információs bázisának folyamatos fejlesztése, ennek érdekében a külföldi szakirodalmi cserekapcsolatok építése;
- tervszerű állománygyarapítás vétel, csere, ajándék és kötelespéldány-szolgáltatás révén;
- a beérkezett dokumentumok nyilvántartása, feldolgozása és tartalmi feltárása az integrált könyvtári rendszerben;
- a feldolgozott dokumentumok megőrzése a könyvtári állomány raktári kezelési rendjében foglaltak szerint;
- a kötelespéldány-szolgáltatáson alapuló kötelezettségével összefüggésben a Könyvtár részt vesz a könyvkiadásra vonatkozó országos könyvstatisztikai adatfelvételben;
- a kötelespéldány-jogosultság alapján kezelt könyvtári állománnyal a legszélesebb olvasói igények kielégítése;
- az őrzött dokumentumok szolgáltatása helyben olvasás és kölcsönzés útján – a Könyvtár használatának és kölcsönzési rendjének szabályzata szerint – a használók számára;
- az ODR-en keresztül a Könyvtár gyűjteményében lévő dokumentumok teljes körének – a könyvtárhasználati szabályzatban foglalt korlátozások figyelembe vételével – eredeti, fénymásolt vagy digitális formában történő szolgáltatása;
- a Könyvtár gyűjteményében lévő dokumentumok bejelentése a szolgáltatásukra vonatkozó előírásokkal együtt az országos lelőhely-nyilvántartásba;
- a könyvtárközi dokumentumszolgáltatás korszerű eszközökkel történő működtetésének, folyamatosságának és minőségének biztosítása;
- korszerű integrált könyvtári rendszer fenntartása és működtetése;
- a statisztikával kapcsolatos tudományos és gyakorlati információs igények naprakész kielégítése;

- az alapfeladatokhoz kapcsolódó szakirodalmi adatbázisok építése és szolgáltatása;
- statisztikatörténeti, történeti statisztikai, társadalomtudományi, filozófiai és történettudományi kutatások végzése, illetve ilyen kutatások komplex támogatása;
- szakirodalmi összeállítások, bibliográfiák és tudományos művek készítése;
- sajtófigyelés;
- fényképészet;
- kiadványok (könyv, folyóirat vagy egyéb periodikum, online kiadvány) szerkesztése, nyomdai előkészítése és megjelentetése;
- könyvtár-, adatbázis- és internethasználati, nemformális képzések szervezése, az élethosszig tartó tanulás támogatása;
- kulturális műsorok, rendezvények, kiállítások szervezése;
- reprográfiai, digitalizálási, kötészeti és restaurálási munkák végzése;
- a külföldi és hazai szakkönyvtári együttműködés elősegítése;
- részvétel nemzetközi szervezetekben;
- könyvtári minőségfejlesztés.

6.2. Az ellátandó alaptevékenységek besorolása:

a) Az alaptevékenység szakágazati besorolása:

911100 Könyvtártevékenység

b) A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti besorolása:

082041 Nemzeti könyvtári feladatok

082042 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása

082043 Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme

082044 Könyvtári szolgáltatások

082063 Múzeumi kiállítási tevékenység

083020 Könyvkiadás

C.

A Könyvtár szervezete

7. A Könyvtár szervezeti felépítése

- 7.1. A Könyvtár önálló szervezeti egységei a főosztályok és az osztályok.
- 7.2. Nem önálló szervezeti egység a Főigazgatói titkárság és a csoport.
- 7.3. A Könyvtár szervezeti felépítésének ábráját a *Melléklet* tartalmazza.

8. A Könyvtár munkatársai

8.1. A főigazgató

8.1.1. A főigazgató jogállása

A Könyvtár vezetőjét, a főigazgatót – a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény, valamint a KSH Szervezeti és Működési Szabályzata alapján a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) szerint – a KSH elnöke bízza meg és menti fel; a megbízás időtartama 5 év. A főigazgató felett az egyéb munkáltatói jogokat a KSH elnöke gyakorolja.

8.1.2. A főigazgató feladatai

A főigazgató feladatkörében:

- vezeti, irányítja és ellenőrzi a Könyvtár szakmai és gazdasági tevékenységét, felelős a Könyvtár munkatervének teljesítéséért, a szakmai munka színvonaláért, a hazai és nemzetközi kapcsolatokért, a Könyvtár munkatársainak szakmai fejlődéséért, a munkafegyelem megtartásáért, a Könyvtár eredményes gazdálkodásáért és anyagi eszközeiért,
- szükség szerint, de legalább havi egy alkalommal vezetői értekezletet tart az önálló szervezeti egységek vezetőinek.

A főigazgató hatáskörében:

- képviseli a Könyvtárt hatóságokkal és harmadik személlyel szemben,
- jogosult a Könyvtár nevében kötelezettség vállalására,
- a Könyvtár munkatársai tekintetében gyakorolja – a KSH elnökének kizárólagos hatáskörébe tartozó munkáltatói jogokat, valamint a Könyvtár Szervezeti és

működési szabályzatában foglaltak kivételével – az összes munkáltatói jogot a hatályos jogszabályoknak megfelelően,

- irányítja a felmerülő bérszámfejtési, társadalombiztosítási és munkaügyi feladatokat végző külső megbízottat,
- felel a Könyvtár pályázatainak koordinálásáért, lebonyolításáért,
- megállapítja és a KSH elnökének jóváhagyásra benyújtja a Könyvtár Szervezeti és működési szabályzatát,
- kidolgozza és végrehajtja a Könyvtár fejlesztési tervét,
- képviseli a Könyvtárt a különböző fórumokon.

A főigazgató hatáskörét a Könyvtár munkatársai tekintetében szóbeli és írásbeli utasításokkal, az irányító és külső szervezetekkel való kapcsolatában szóbeli és írásbeli közlések útján gyakorolja.

8.1.3. A főigazgató helyettesítése

A főigazgatót távollétében, a munkáltatói jogok kivételével teljes jogkörben a főigazgató-helyettes, a főigazgató és a főigazgató-helyettes egyidejű távolléte esetén pedig a főigazgató által írásban kijelölt főosztályvezető vagy osztályvezető helyettesíti.

8.2. A főigazgató-helyettes

8.2.1. A főigazgató-helyettes jogállása

A főigazgató-helyettes az Mt. alapján munkavállalónak minősül. A KSH mindenkor elnöke gyakorolja felette a munkaviszony-létesítés, a munkaszerződés-módosítás, munkakör-módosítás, munkaviszony-megszüntetés, a munkabér megállapítása, a fegyelmi és kártérítési eljárás indítása, az összeférhetetlenség elbírálása jogát. Az egyéb munkáltatói jogokat a Könyvtár főigazgatója gyakorolja felette.

8.2.2. A főigazgató-helyettes feladatai:

- a főigazgatót távollétében, a munkáltatói jogok kivételével teljes jogkörben helyettesíti,
- koordinálja a több szervezeti egységet érintő tevékenységeket,
- képviseli a Könyvtárt a könyvtárszakmai fórumokon,
- koordinálja a minőségbiztosítási rendszer bevezetésére való felkészülést,
- koordinálja a Könyvtár kutató, kutatástámogató, hagyományos és digitális tartalomfejlesztő, valamint kiadói tevékenységét,

- koordinálja a könyvtár marketingtevékenységét,
- éves statisztikai jelentést készít az irányító minisztérium részére,
- amennyiben a vezetői beosztása egy önálló szervezeti egység irányítását is előírja, úgy annak munkáját közvetlenül szervezi és ellenőrzi.

8.2.3. A főigazgató-helyettes helyettesítése

A főigazgató-helyettest távollétében a főigazgató által kijelölt személy helyettesíti.

8.3. A gazdasági osztályvezető

8.3.1. A gazdasági osztályvezető jogállása

A gazdasági osztályvezető feletti munkáltatói jogokat az Mt. alapján a főigazgató gyakorolja.

8.3.2. A gazdasági osztályvezető feladatai:

- vezeti a Könyvtár Gazdasági Osztályát,
- felelős a munkamegosztási megállapodások alapján a Könyvtár feladatát képező gazdálkodással, könyvvezetéssel és adatszolgáltatással kapcsolatos feladatok ellátásáért,
- felelős a költségvetési szerv vagyonának használatával, hasznosításával, védelmével kapcsolatos feladatok ellátásáért,
- jóváhagyásra előkészíti a gazdálkodást érintő belső szabályzatokat.

8.3.3. A gazdasági osztályvezető helyettesítése

A gazdasági osztályvezetőt távolléte idején a főigazgató által, a gazdasági osztályvezető egyetértésével kijelölt azon munkatárs helyettesíti, aki megfelel az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 55. § (3) bekezdésben meghatározott feltételeknek.

8.4. A főosztályvezető

8.4.1. A főosztályvezető jogállása

A főosztályvezető feletti munkáltatói jogokat az Mt. alapján a főigazgató gyakorolja.

8.4.2. A főosztályvezető feladatai:

- közvetlenül szervezi, irányítja és ellenőrzi főosztálya tevékenységét,
- jóváhagyásra előkészíti az általa irányított szervezeti egységben dolgozók munkaköri leírását,

-
- jóváhagyásra előkészíti az általa irányított szervezeti egység éves munkatervét, illetve beszámolóját,
 - döntéseiről beszámol, főosztálya tevékenységéről havi jelentéseket készít a főigazgatónak,
 - statisztikai adatokat szolgáltat főosztálya működéséről,
 - figyelemmel kíséri és értékeli főosztálya munkatársainak szakmai tevékenységét,
 - közvetíti és képviseli a főigazgató döntéseit, a munkával kapcsolatos információkat,
 - az irányítása alatt álló munkatársak tekintetében utasítási jogkört gyakorol, határidőket tűz ki, szükség esetén belső eljárási rendet alakít ki,
 - a főigazgató eseti felhatalmazása alapján képviseli a Könyvtárt.

8.4.3. A főosztályvezető helyettesítése

A főosztályvezetőt távollétében az általa – a főigazgató egyetértésével – kijelölt munkatárs helyettesíti.

8.5. Az osztályvezető

8.5.1. Az osztályvezető jogállása

Az osztályvezető feletti munkáltatói jogokat az Mt. alapján a főigazgató gyakorolja.

8.5.2. Az osztályvezető feladatai:

- közvetlenül szervezi, irányítja és ellenőrzi osztálya munkáját,
- jóváhagyásra előkészíti az általa irányított szervezeti egységben dolgozók munkaköri leírását,
- jóváhagyásra előkészíti az általa irányított szervezeti egység éves munkatervét, illetve beszámolóját,
- döntéseiről beszámol, osztálya munkájáról havi jelentéseket készít a főigazgatónak,
- statisztikai adatokat szolgáltat osztálya működéséről,
- figyelemmel kíséri és értékeli osztálya munkatársainak szakmai tevékenységét,
- közvetíti és képviseli a főigazgató döntéseit, a munkával kapcsolatos információkat,
- az irányítása alatt álló munkatársak tekintetében utasítási jogkört gyakorol, határidőket tűz ki, szükség esetén belső eljárási rendet alakít ki,

- a főigazgató eseti felhatalmazása alapján képviseli a Könyvtárt.

8.5.3. Az osztályvezető helyettesítése

Az osztályvezetőt távollétében az általa – a főigazgató egyetértésével – kijelölt munkatárs helyettesíti.

8.6. A csoportvezető

8.6.1. A csoportvezető jogállása

A csoportvezető feletti munkáltatói jogokat az Mt. alapján a főigazgató gyakorolja.

8.6.2. A csoportvezető feladatai:

- feladatait a főosztályvezető közvetlen irányítása és ellenőrzése mellett látja el,
- a rábízott szakterület feladatainak koordinálását, szervezését végzi; javaslattételi, véleményezési és ellenőrzési jogkörrel,
- előkészíti a rá bízott szakterület tevékenységéről készülő munkaterveket és beszámolókat a főigazgató, illetve a főosztályvezető részére.

8.6.3. A csoportvezető helyettesítése

A csoportvezetőt távollétében az általa – a főigazgató egyetértésével – kijelölt munkatárs helyettesíti.

8.7. Valamennyi szervezeti egység vezetője felel a szervezeti egysége által kezelt adatok körében az adatvédelmi előírások, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének biztosításáért.

8.8. A beosztott munkatárs

8.8.1. A beosztott munkatárs jogállása

A Könyvtár beosztott munkatársa az Mt. alapján munkavállaló, felette a munkáltatói jogokat – a Könyvtár Szervezeti és működési szabályzatában foglaltak kivételével – a főigazgató gyakorolja.

8.8.2. A beosztott munkatárs feladatai:

- a beosztott munkatárs ellátja a rábízott szakmai és egyéb feladatokat a hatályos munkaköri leírása szerint,
- napi tevékenységét közvetlen felettese irányítása és ellenőrzése mellett látja el,
- munkájáról köteles rendszeresen beszámolni szóban vagy írásban a közvetlen felettesének.

- 8.9. A beosztott munkatársak szabadságának kiadásáról az illetékes önálló szervezeti egység vezetője dönt.

9. A szervezeti egységek feladatai és tevékenysége

9.1. A főigazgató közvetlen irányítása alatt

9.1.1. Főigazgatói titkárság

Feladatai és tevékenysége:

- a főigazgató melletti titkári teendők ellátása,
- a főigazgató által meghatározott ügyirat-kezelési és irattározási feladatok elvégzése, a szerződések főigazgató által meghatározott körével kapcsolatos teendők, a beérkező és kimenő postaforgalom irányítása, a munkatársak szabadságának és munkából való távolmaradásának nyilvántartása,
- a gondnoki feladatokkal megbízott személy teendőinek koordinálása.

9.1.2. Gazdasági Osztály

Feladatai és tevékenysége:

- a gazdasági, gazdálkodási felelősség körébe tartozó feladatok ellátása, a KSH-val kötött munkamegosztási megállapodásokban foglaltak kivételével.

Az osztály feladata, különösen:

- a költségvetés, költségvetési beszámoló, időközi mérlegjelentés elkészítése,
- a szükséges előirányzat-módosítások végrehajtása,
- a könyvviteli, és a vagyongazdálkodási feladatok ellátása,
- a pénzügyi kapcsolatos teendők elvégzése,
- a Magyar Államkincstár feladatkörébe nem tartozó adóbevallási, adatszolgáltatási, bérszámfejtési, társadalombiztosítási és munkaügyi feladatok ellátása.

A gazdálkodás keretében meghatározott részletes feladatokat a Könyvtár gazdálkodással összefüggő feladatokra vonatkozó szabályzatai – a gazdálkodással összefüggő főigazgatói utasítások –, továbbá a mindenkor hatályban lévő megállapodások, illetve a munkaköri leírások tartalmazzák.

9.1.3. Informatikai Osztály

Feladatai és tevékenysége:

A Könyvtár számítógépes tevékenységének fejlesztése és hatékony szervezése keretében:

- az informatikai igények gyűjtése, a lehetséges megoldási javaslatok előkészítése és a kivitelezéssel kapcsolatos feladatok szervezése.

A számítógépes adatbázisok működtetése és karbantartása keretében:

- állományellenőrzések végzése,
- a statisztikák frissítése,
- a Könyvtár integrált könyvtári rendszeréből igény szerinti leválogatások készítése, a felhasználói típushibák kiszűrése, a kliensen kívül végezhető javítások végrehajtása,
- a törökbálinti DEPO könyvraktár munkájának támogatása és koordinálása a Könyvtár integrált könyvtári rendszerében.

Egyéb feladatok keretében:

- havi és éves beszámoló, statisztika készítése az osztály tevékenységéről,
- a Könyvtár informatikai vonatkozású fejlesztéseiben való részvétel, a projektek megtervezése, előkészítése, kivitelezésük támogatása (az országos szakkönyvtári feladatokból adódóan),
- részvétel korszerű internetes szolgáltatások megtervezésében és megvalósításában,
- a Könyvtár Informatikai Biztonsági Szabályzatának (IBSZ) összeállítása és frissítése,
- előterjesztések készítése, megbeszéléseken való szakmai részvétel,
- közreműködés a könyvtári pályázatok szakmai feladataiban, a könyvtári honlap gondozása, frissítése az Olvasószolgálati Főosztály, a Gyűjteményszervezési Főosztály és a Kutatástámogató és Statisztikatörténeti Főosztály kijelölt munkatársaival együttműködve,
- a Könyvtár intranetjének gondozása.

9.2. A főigazgató-helyettes irányítása alatt

9.2.1. Olvasószolgálati Főosztály

Feladatai és tevékenysége:

- a Könyvtár könyv-, időszaki és elektronikus dokumentumállományának rendelkezésre bocsátása helyben olvasásra és kölcsönzésre,
- az olvasótermek üzemeltetése,
- a könyvtárközi kölcsönzés lebonyolítása,
- könyvtári szakirodalmi, statisztikai és egyéb információs szolgáltatások nyújtása,
- a főosztály munkájáról havi és éves beszámoló, statisztika készítése,
- a feldolgozott könyvtári dokumentumok raktározásával összefüggő teendők ellátása.
- tájékoztatás a Könyvtár dokumentumállományáról az ODR-lelőhely-nyilvántartáson keresztül a szolgáltatást igénybe vevők számára.

A könyv- és folyóirat-olvasótermek működtetése keretében:

- a szabadpolcos dokumentumállomány gondozása és folyamatos frissítése, az olvasótermi rend és a könyvtárhasználati szabályzat megtartásának felügyelete,
- a folyóiratok köröztetése meghatározott körben,
- a dokumentumok másolat-rendeléseinek (digitális és xerox) felvétele és ellenőrzése.

A kölcsönzés keretében:

- új kölcsönzők beírása,
- a kölcsönzések nyilvántartásának vezetése és naprakész állapotának biztosítása,
- a kikölcsönzött könyvek visszavétele, előjegyzések nyomon követése,
- a könyvtárközi dokumentumszolgáltatás intézése.

Az Olvasószolgálati Főosztályon belül két csoport működik, a Raktári Csoport és a Szaktájékoztatási Csoport.

A Raktári Csoport feladatai és tevékenysége:

- a dokumentumok szállítása helyben olvasásra, kölcsönzésre, ODR-szolgáltatásra, kiállításra,
- raktártelepítés,
- a folyamatos raktározási teendők ellátása, a szükséges forgalmi statisztikák és raktári nyilvántartások vezetése, karbantartása,
- könyvtakarítás és -tisztántartás, köttetési, javítási és törlési javaslatok elkészítése.

A Szaktájékoztatási Csoport feladatai és tevékenysége:

- szakirodalmi tájékoztatás a hagyományos és online katalógusokból, online adatbázisokból, a könyvtári és egyéb információs forrásokból,
- közép- vagy felsőfokú képzésben részt vevő hallgatók és gyakornokok szakmai képzése, számukra előadások tartása a Kutatástámogató és Statisztikatörténeti Főosztállyal együttműködésben,
- térítés ellenében retrospektív statisztikai adat-összeállítások szolgáltatása könyvtári dokumentumok alapján,

9.2.2. Gyűjteményszervezési Főosztály**Feladatai és tevékenysége:**

- a Könyvtár gyűjtőkörü meghatározása alapján a megjelent kiadványok áttekintése, figyelése, gyarapítási döntések előkészítése,
- a kiadványok beszerzése:
 - a) a kötelezpéldányok átvétele,
 - b) a cserekapcsolatok gondozása (a cserébe érkező kiadványok érkeztetése, reklamálása, a cserepartnerek részére küldendő kiadványok beszerzése, nyilvántartása és kiküldése a csereadatbázis segítségével),
 - c) a vételes kiadványok rendelése,
 - d) a KSH kiadványainak hozzáférhetővé tétele és hasznosítása a nemzetközi kiadványcsere keretében, a KSH kiadványaival kapcsolatban a KSH és a Könyvtár között létrejött együttműködés alapján,
 - e) ajándékok kezelése (átvétel, előzményezés),
- könyvek, időszaki kiadványok (évkönyvek és folyóiratok), elektronikus dokumentumok, e-könyvek és térképek (a továbbiakban: dokumentumok) formai és tartalmi feldolgozása a mindenkor hatályban lévő és a Könyvtár gyakorlatában alkalmazott könyvtári szabványoknak megfelelően a Könyvtár integrált könyvtári rendszerében,
- a Könyvtár állományának analitikus feltárása,
- elektronikus források beszerzésének teljes körű intézése (adatbázisok, elektronikus folyóiratok),
- a Magyar Országos Közös Katalógus (MOKKA) részére bibliográfiai rekordok online feltöltése,

- könyvbeszerzésekkel kapcsolatos pályázatok lebonyolítása,
- a kötelespéldány-szolgáltatáson alapuló kötelezettségével összefüggésben a könyvkiadásra vonatkozó országos könyvstatisztikai adatfelvétel elvégzése,
- dokumentumok átadása raktározásra.

Egyéb gyűjteménykezelési feladatok keretében:

- muzeális értékű dokumentumok feldolgozása és gondozása,
- rekatalogizálás,
- tervszerű állományapasztási döntések előkészítése és az apasztással kapcsolatos feladatok ellátása,
- duplumjegyzékek összeállítása, kiküldése,
- havi és éves beszámoló, statisztika készítése a Könyvtár gyarapodásáról, az állomány feldolgozottságáról,
- éves statisztikai jelentés készítése az irányító minisztérium részére,
- a törvény által előírt időszakokban állományellenőrzés lebonyolítása és végrehajtása.

A Gyűjteményszervezési Főosztály mellett két bizottság működik.

- A Szerzeményezési Bizottság tagjai: a Gyűjteményszervezési, az Olvasószolgálati és a Kutatástámogató és Statisztikatörténeti Főosztály kijelölt munkatársai. Feladatköre: javaslattétel kiadványok beszerzésére, véleményezés, illetve döntés a főigazgató által hatáskörébe utalt kérdésekben. A Szerzeményezési Bizottságot a Gyűjteményszervezési Főosztály főosztályvezetője koordinálja.
- A Tárgyszóbizottság tagjai: a Gyűjteményszervezési, az Olvasószolgálati és a Kutatástámogató és Statisztikatörténeti Főosztály kijelölt munkatársai. Feladatköre: a Könyvtár tárgyszójegyzékének gondozása, szükség szerint új tárgyszavak felvétele. A Tárgyszóbizottságot a Gyűjteményszervezési Főosztály kijelölt munkatársa hívja össze.

9.2.3. Kutatástámogató és Statisztikatörténeti Főosztály

Feladatai és tevékenysége:

- kutatási és kutatástámogató tevékenységek végzése,

- a Könyvtár történeti kutatási tevékenységével kapcsolatos teendők ellátása és a kutatások alapján készülő publikációkhoz, kiadványokhoz kapcsolódó előkészítő munka,
- a Könyvtár digitális tudásbázisainak gyarapítása helyben és külső szakemberek által digitalizált tartalmakkal,
- a könyvtári szóróanyagok elkészítése, kiadványok tördelése, sokszorosítása, tárolása, terjesztése és értékesítése,
- a Könyvtár rendezvényeinek szervezése az Olvasószolgálati Főosztály munkatársaival együttműködve,
- a Könyvtár marketingtevékenységének koordinálása,
- a főosztály munkájáról havi és éves beszámoló, statisztika készítése,
- születésnap csomagok anyagának összeállítása,
- reprográfia, könyvkötés és restaurálás,
- a Könyvtár iratkezelési tevékenységének koordinálása.

A kutatástámogatás keretében különösen:

- szakbibliográfiák, szakirodalmi szemlék, összeállítások készítése a hazai és a nemzetközi irodalom alapján a Gyűjteményszervezési Főosztállyal együttműködésben,
- a Magyar társadalomtudományi hivatkozások adatbázisa (Mathias) folyamatos fejlesztése, hivatkozaskeresés kézzel és elektronikus forrásokból,
- közép- vagy felsőfokú képzésben részt vevő hallgatók és gyakornokok szakmai képzése, számukra előadások tartása az Olvasószolgálati Főosztállyal együttműködésben,
- kapcsolatkeresés és együttműködés társadalomtudományi kutatásokat végző intézményekkel,
- a KSH és a Könyvtár munkatársainak adminisztrációja a Magyar Tudományos Művek Tárában,
- részvétel a digitális dokumentumok DOI (Digital Object Identifier) online tartalmak azonosítására szolgáló egyedi azonosító regisztrálásban.

A történetkutató tevékenység keretében különösen:

- statisztikatörténeti és történeti statisztikai kutatások folytatása, a kutatások eredményeinek publikálása és előadása,

- Magyarország történeti helységneveinek kutatása,
- kézirat- és térképfeldolgozás, valamint a kéziratárban és térképtárban őrzött dokumentumokhoz kapcsolódó kutatások folytatása,
- a kézirat- és térképgyűjtemény adatbázisba rendezése és elektronikus úton elérhetővé tétele,
- a kutatások alapján készülő kiadványok szerkesztésével és kiadásával kapcsolatos teendők ellátása,
- a Magyar Statisztikai Társaság Statisztikatörténeti Szakosztályával történő együttműködés során felmerülő tevékenységek ellátása.

A digitalizálás keretében különösen:

- a szerzői jog által már nem védett, kiemelkedő értékű szakirodalmi alkotások, térképek, kéziratok kiválasztása, digitalizálása és hozzáférhetővé tétele a Könyvtár online felületein,
- a külső vállalkozók által feldolgozandó anyagok előkészítése és ellenőrzése.

A kiadványok készítése és sokszorosítása keretében különösen:

- a kiadványok szövegének elkészítése vagy elkészíttetése,
- a kiadványok lektorálásának elkészítése vagy elkészíttetése,
- a kiadványok nyomdai előkészítése,
- a kiadványok eladását elősegítő hirdetések készítése, kezelése, marketingtevékenység folytatása.

A Kutatástámogató és Statisztikatörténeti Főosztályon belül két csoport működik, a Hivatali történeti Kutatócsoport és a Kötetészeti és Sokszorosítási Csoport.

A Hivatali történeti Kutatócsoport feladatai és tevékenysége:

- a KSH történetének feldolgozása, az azzal kapcsolatos levéltári anyagok kutatása,
- a KSH-ról, igazgatóiról és elnökeiről vagy azok munkásságáról szóló kiadványok összeállítása, szerkesztése,
- a hivatali történeti kutatásban résztvevő külsős szakemberek munkájának összehangolása.

A Kötetészeti és Sokszorosítási Csoport feladatai és tevékenysége:

- reprográfiai szolgáltatások végzése az erre vonatkozó főigazgatói utasítás alapján,

- dokumentumok kötése és restaurálása,
- könyvtári tárolóeszközök és jelölők készítése,
- a könyvkötéshez és -restauráláshoz szükséges anyagok kezelése,
- a dokumentumok másolat-rendeléseinek (digitális és xerox) elkészítése, születésnap csomagok anyagának összeállítása.

D.

A Könyvtár ellenőrzési rendszere

10. Belső ellenőrzés

A Könyvtár belső ellenőrzését – a fejezetet irányító szerv vezetőjének írásos jóváhagyásával – a Könyvtár látja el.

A belső ellenőrzés kialakításáról, függetlenségéről és a működéséhez szükséges források biztosításáról a főigazgató köteles gondoskodni.

A belső ellenőr a főigazgató irányítása alatt, külső megbízottként végzi tevékenységét.

A belső ellenőr az ellenőrzési tevékenységen kívül más tevékenység végrehajtásába nem vonható be.

A belső ellenőr

- elemzi, vizsgálja és értékeli a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését;
- elemzi, vizsgálja és értékeli a belső kontrollrendszerek működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét;
- elemzi, vizsgálja a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, valamint az elszámolások, beszámolók megbízhatóságát;
- a vizsgált folyamatokkal kapcsolatban megállapításokat és ajánlásokat tesz, elemzéseket, értékeléseket készít a főigazgató számára a Könyvtár működése eredményességének növelése, valamint a belső kontrollrendszerek javítása, továbbfejlesztése érdekében;
- ajánlásokat és javaslatokat fogalmaz meg a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, valamint a szabálytalanságok megelőzése, illetve feltárása érdekében;
- nyilvántartja és nyomon követi az ellenőrzési jelentések alapján megtett intézkedéseket;
- a főigazgató részére tanácsadási tevékenységet lát el a vonatkozó jogszabályok, iránymutatások és utasítások alapján.

11. A folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzések a belső kontrollrendszer részeként kerülnek érvényesítésre.

12. A működés részletes szabályai, záró rendelkezések

A Szervezeti és működési szabályzatban nem rendezett, a munkavégzés, a gazdálkodás, a vagyonvédelem, a belső kontrollrendszer és a szervezeti integritás szempontjából fontos előírások szerinti tárgykörökről a főigazgató utasításokban és egyéb szabályzatokban intézkedik.

A 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése szerinti iratkezeléssel kapcsolatos elvárások a mindenkor hatályos, főigazgató által kiadott, a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár Iratkezelési Szabályzatáról szóló főigazgatói utasításban kerültek rögzítésre.

A Szervezeti és működési szabályzat 2025. október 31-én lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a 2022. január 19-én hatályba lépett Szervezeti és működési szabályzat hatályát veszti.

Melléklet: A Könyvtár szervezeti felépítésének ábrája

